

Název studijního předmětu	Krajina a paměť. Horizonty a překračování hranic v současné historiografii) Vybrané kapitoly ze soudobých dějin 2		
Typ předmětu	Povinný	doporučený ročník / semestr	L
Rozsah studijního předmětu	14p + 14c	hod.	28
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence	Ne		
Způsob ověření studijních výsledků	Zápočet	Forma výuky	Přednáška, cvičení
Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta	Aktivní účast na cvičeních, kolektivní prezentace zobrazení zvoleného „zapomníku“ nebo zápočtový test		
Garant předmětu	PhDr. Milan Ducháček, Ph.D. ????		
Zapojení garanta do výuky předmětu	Přednášející, cvičící		
Vyučující			
Přednášky:	PhDr. Milan Ducháček, Ph.D.		
Cvičení:	PhDr. Milan Ducháček, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu	<p>Kurz je věnován aktuálním historiografickým přístupům k proměnám prostoru a paměti v období moderních/soudobých dějin. Studenti/ky se v kurzu seznámí jak s teoretickými, tak s praktickými aspekty zkoumání paměti a krajiny jako dvou propojených se kategorií současného výzkumu v sociálních a historických oborech. Na konkrétních, vlastní zkušeností podložených příkladech tzv. „zapomníků“ souvisejících s obdobími moderních a soudobých dějin si vyzkoušejí, jak pracovat s ošidností lidské paměti, tak s její petrifikací v krajině a veřejném prostoru.</p> <p>Přednášky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Místa paměti – univerzální zaklínadlo nebo užitečný způsob historického myšlení? Na příkladu Slovenska a tzv. Sudet 2) Topografie a proměna krajiny. /Za/pomníky, historická sociologie, historická demografie a letecká archeologie jako specifické přístupy k bádání o minulosti. 3) Hromadná doprava jako fenomén paměti: Londýn Tonyho Judta a jiné urbánní a krajinné skeče 4) Zemědělská krajina a její proměny: od Ostoje k Václavu Cílkovi 5) Eduard Maur: Paměť hor, kopců a údolí a její symbolika v moderních dějinách a v současnosti 6) Les a prales podle Simona Schamy: mizející krajina, mizející fauna a mýtus o věčném návratu 7) Paměť a trauma: mizející horizont šoa a opomíjený prostor socialistické každodennosti <p>Cvičení:</p> <p>Cvičení jsou věnována interpretaci klíčových studií k tématu, seznámení s dobovými prameny a memoárovou literaturou a jejich interpretaci a prezentaci výsledků výzkumu a diskusi na dílčí témata.</p>		
Studijní literatura a studijní pomůcky			
Povinná literatura:	<p>DUCHÁČEK, Milan: <i>Obraz Němců v Deutschböhmen optikou německojazyčné Volkskunde</i>, In: PAŽOUT, Jaroslav a kol., <i>Vznik Československa a provincie Deutschböhmen</i> (draft, studie v tisku).</p> <p>HOJDA, Zdeněk, POKORNÝ, Jiří: <i>Pomníky a zapomníky</i>. Praha, Paseka 1997, 2. vyd., s. 9–20, ISBN 80-7185-050-0.</p> <p>JUDT, Tony: <i>Penzion vzpomínek</i>. Praha, Prostor 2016, s. 1-73, ISBN 978-80-7260-344-2</p> <p>KLÁPŠTĚ, Jan: Svědectví o proměnách české země. <i>Vesmír</i> 76, 1997/6, s. 343, Dostupné online: https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-casopisu/1997/cislo-6/svedectvi-promenach-ceske-zeme.html</p> <p>KRATOCHVIL, Alexander (ed.): <i>Paměť a trauma pohledem humanitních věd. Komentovaná antologie teoretických textů</i>, Ústav pro českou literaturu AVČR – Akropolis 2015, s. 50–72, ISBN 978-80-88069-12-6</p> <p>PAUKNEROVÁ, Karolína: <i>Krajina</i>, in: STORCHOVÁ, Lucie a kol.: <i>Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě</i>, Dolní Břežany, Scriptorium 2014, s. 356–364, ISBN 978-80-87271-87-2</p> <p>SCHAMA, Simon: <i>Krajina a paměť</i>, Praha, Argo – Dokořán, 2007, s. 1–144, ISBN 978-80-7203-803-9</p> <p>SMETÁNKA, Zdeněk: <i>Legenda o Ostojevi. Archeologie obyčejného života</i>. Praha, Nakladatelství Lidové noviny 2016, s. 5–28, ISBN 978-80-7422-429-4</p> <p>TUČEK, Jan: <i>Paměť</i>, in: STORCHOVÁ, Lucie a kol.: <i>Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě</i>, Dolní Břežany, Scriptorium 2014, s. 244–257, ISBN 978-80-87271-87-2</p>		
Doporučená literatura:			

ANTIKOMPLEX z. s. a kol.: *Zmizelé Sudety / Das Verschwundene Sudetenland*. Český les 2015, ISBN 978-80-906198-1-4 (6. vydání, případně starší).

BENDER, Barbara – WINER, Margot: *Contested Landscapes: Movement, Exile and Place*, Berg, Oxford – New York 2001, ISBN 9781859734629 / 9780585436081

BERGER, Stefan – FELDNER, Heiko – PASSMORE, Kevin (edd.): *Jak se píšou dějiny. Teorie a praxe*, Brno, Centrum pro studium demokracie a kultury 2016, ISBN 978-80-7325-398-1

BONNELL, Victoria E. – HUNT, Lynn (edd.): *Beyond the Cultural Turn. New Directions in the Study of Society and Culture*, Berkeley – Los Angeles – London, University of California Press 1999, ISBN 98-33118.

HAVLÍKOVÁ, Katka – DiverZant: *Kráska zániku*. Praha – Litomyšl, Paseka 2015, ISBN: 978-80-7432-605-9

HÉDLOVÁ, Luba – ŠUSTROVÁ, Radka (edd.): *Česká paměť. Národ, dějiny a místa paměti*. Praha, Academia 2015, ISBN 978-80-200-2411-4

KESSLER, Vojtěch: *Paměť v kameni. Druhý život válečných pomníků*. Praha, Historický ústav AVČR v. v. i., 2017, ISBN 978-80-7286-308-2

MAGRIS, Claudio: *Dunaj*. Mladá fronta, 2. vyd, Praha 2010, ISBN 978-80-204-2118-0

MAUR, Eduard: *Paměť hor. Šumava – Říp – Blaník – Hostýn – Radhošť*. Praha, Havran 2006, ISBN 80-86515-60-5

NĚMEC, Mirek. „Sudeten/Sudety“ als deutsch-tschechisches Palimpsest. *Bohemia* 53/1, 2013, s. 94–111. ISSN 0523-8587.

SÁDLO, Jíří – POKORNÝ, Petr – HÁJEK, Pavel – DRESLEROVÁ, Dagmar – CÍLEK, Václav: *Krajina a revoluce. Významné přelomy ve vývoji kulturní krajiny českých zemí*, Praha, Malá skála 2005, 3. upr. vyd, ISBN 80-86776-02-6

SMETÁNKA, Zdeněk: *Archeologické eseje a mikropříběhy*, Praha, Nakladatelství Lidové noviny 2016, ISBN 978-80-7422-429-4

VANĚK, Miroslav – MÜCKE, Pavel – PELIKÁNOVÁ, Hana: *Naslouchat hlasům paměti. Teoretické a praktické aspekty orální historie*, Praha 2007, ISBN 978-80-7285-089-1

WINGFIELD, Nancy Merriwether: *Flag Wars and Stone Saints. How the Bohemian Lands became Czech*. Cambridge (MA) – London, Harvard University Press 2007, ISBN 9780674025820

Studijní pomůcky a elektronické zdroje:

Antikomplex z. s.: <http://www.antikomplex.cz/>

D21 Expedice Podyjí: <http://www.dejepis21.cz/expedice-podyji>

Historický ústav AVČR – mapová sbírka: <http://www.hiu.cas.cz/cs/mapova-sbirka/dejiny-a-soucasnost.ep/>

Urbex: <http://urbex.cz/o-urbexu-2-2/>

Ústav pro soudobé dějiny AVČR: <http://www.pametnimista.usd.cas.cz/>

Vetřelci a volavky: <http://www.vetrelciavolavky.cz/>

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

2

hodin

Poměr přímé výuky a samostudia odpovídá charakteru studijního předmětu a použitým výukovým metodám. V kombinované formě studia představuje přímá výuka formou blokových přednášek/cvičení/seminářů přibližně 22 % výuky v prezenční formě studia, v nekontaktní části samostudia lze využít individuální elektronické konzultace (zejména e-mail, Skype apod.) a elektronické opory. Pro předmět je připravena e-learningová studijní opora, která je dostupná na: <https://elearning.fp.tul.cz/course/index.php?categoryid=55>.